

The Abraham Arbesfeld Kollel Yom Rishon

Sunday Morning Learning Program for Men

WWW.KOLLELYOMRISHON.ORG

Women and Mila

Rabbi Ezra Schwarz
Sunday, December 23, 2018 ט"ו טבת תשע"ט

(1) שמות ד יט

יט וַיֹּאמֶר יְקֹנֶק אֶל מֹשֶׁה בְּמִדְיָן לֵךְ שָׁב מִצְרַיִם כִּי מָתוּ כָּל הָאֲנָשִׁים הַמְּבַקְשִׁים אֶת נַפְשֶׁךָ: כ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת בָּנָיו וַיָּרֻכְבּוּם עַל הַחֲמֹר וַיָּשָׁב אֶרְצָה מִצְרַיִם וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת מִטָּה הָאֱלֹהִים בְּיָדוֹ: כא וַיֹּאמֶר יְקֹנֶק אֶל מֹשֶׁה בְּלִכְתֶּךָ לְשׁוֹב מִצְרַיִם רְאֵה כָּל הַמִּפְתָּיִם אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בְּיָדְךָ וְעָשִׂיתָם לִפְנֵי פְרַעֲה וְאֲנִי אֲחַזְקֶנָּה לְבָרְךָ וְלֹא יִשְׁלַח אֶת הָעַם: כב וְאָמַרְתָּ אֶל פְּרַעֲה פֹה אָמַר יְקֹנֶק בְּנִי בְּכָרִי יִשְׂרָאֵל: כג וְאָמַר אֲלֵיךָ שְׁלַח אֶת בְּנֵי וַיַּעֲבֹדְנִי וְתִמְאַן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אֲנִי הֹרֵג אֶת בְּנֶךָ בְּכָרְךָ: כד וַיְהִי בְּדֶרֶךְ בְּמִלּוֹן וַיִּפְגְּשׂוּהוּ יְקֹנֶק וַיִּבְקֹשׁ הֶמְיָתוֹ: כה וַתִּקַּח צַפְרָה צֹר וַתִּכְרֹת אֶת עַרְלַת בְּנֵהּ וַתַּגֵּעַ לְרַגְלָיו וַתֹּאמֶר כִּי חָתַן דָּמִים אָתָּה לִי: כו וַיִּרְךָ מִמֶּנּוּ אִזְ אֶמְרָה חָתַן דָּמִים לְמוֹלַת: פ

(2) עבודה זרה כ"ז.

איתמר: מנין למילה בעובד כוכבים שהיא פסולה? דרו בר פפא משמיה דרב אמר: ואתה את בריתתשמור; ורבי יוחנן: המול ימול. מאי בינייהו? ערבי מהול וגבנוני מהול איכא בינייהו, מאן דאמר המול ימול איכא, ומ"ד את בריתתשמור - ליכא. ולמאן דאמר המול ימול איכא? והתנן: קונם שאני נהנה מן הערלים - מותר בערלי ישראל ואסור במולי עובדי כוכבים; אלמא, אף על גב דמהילי כמאן דלא מהילי דמו! אלא איכא בינייהו: ישראל שמתואחיו מחמת מילה ולא מלוהו, למ"ד ואתה את בריתתשמור - איכא, למאן דאמר המול ימול - ליכא. ולמ"ד המול ימול ליכא? והתנן: קונם שאני נהנה ממולים - אסור בערלי ישראל ומותר במולי עובדי כוכבים; אלמא, אע"ג דלאמהילי כמאן דמהילי דמו! אלא איכא בינייהו: אשה, למ"ד ואתה את בריתתשמור - ליכא, דאשה לאו בת מילה היא, ולמ"ד המול ימול איכא, דאשה כמאן דמהילא דמיא. ומי איכא למאן דאמר אשה לא? והכתיב: אותקה צפורה צר! קרי ביה ותקה. והכתיב: ותכרות! קרי ביה ותכרות, דאמרה לאיניש אחרינא ועבד. ואיבעית אימא: אתיא איהיואתחלה, ואתא משה ואגמרה.

(3) תוס' איכא בינייהו אשה -

תימה אמאי לא אמר איכא בינייהו מומר לערלות דלמ"ד ואתה את בריתתשמור כדאמרינן פרק השולח (גיטין דף מה.). דישראל מומר לאו בר קשירה כאותה שהבאתי לעיל מפני שאינו חפץ לקשור ה"נ נימא שאינו בר מילה כיון שאינו חפץ לימול ולמ"ד המול ימול איכא דאמרי לעיל אע"ג דלא מהילי כמאן דמהילי דמו ואור"י דמומר לערלות מיהו בר שמירת ברית הוא אלא שאינו חפץ אבל מיהו בר שמירת ברית הוא אסיחפוץ ובגיטין גבי קשירה הכי קאמר כל שאינו בקשירה כלומר שאינו מקיים מצות וקשרתם אינו בכלל וכתבתם וזהמבטל מצות קשירה מעליו.

(4) אשה לאו בת מילה היא

- יש לפסוק כרב ואין אשה כשרה למול דאף על גב דרב ורבי יוחנן הלכה כרבי יוחנןבהא הלכה כרב דברייתא דרבי יהודה הנשיא קיימא כוותיה אבל בה"ג פסק דאשה כשרה למול ולרב דאמר אינהכשירה למול צריך לפרש בפרק קמא א דקדושין) דף כט (דמצריך אותו ולא אותה למדרש שאינה חייבת למול בנה היינו לבקש למהלו.

(5) יו"ד סי' רס"ד סעיף א

הכל כשרים (א) למול; א] אפילו עבד (ב) [ב] אשה ג] וקטן ד] <א> וערל ישראל א שמתו אחיו מחמת מילה. (ג) ואם ישישראל גדול שיודע למול, הוא קודם לכולם. (ה) <ב> וי"א דאשה לא תמול) (סמ"ק והגהות מרדכי), ב [ו] וכן (ד) נוהגין להדר אחר איש). (ה) אבל עובד כוכבים, אפילו הוא מהול, לא ימול כלל. א] ואם מל <ג> אין צריך לחזור ולמול פעם שנית. הגה: ג [ז] וי"א (ו)דחייבים לחזור ולהטיף ממנו דם ברית. (טור בשם סמ"ג). וכן עיקר

(6) פתחי תשובה א למול עבה"ט של הרב מהרי"ט ז"ל

בשם מהר"ם ריקאנטי. ובאמת כ"כ הש"ך בח"מ סוף סי' שפ"ב דאינו רשאליתן למוהל אחר והעושה כן מבטל מ"ע כו' ע"ש עיין בתשובת יד אליהו סימן נ"א שכתב דלדעת הש"ך צריך למול אתבנו בעצמו ולא לאחרים עמו הן בחיתוך או בפריעה וע"ש שהאריך בזה והשיג על הש"ך והעלה שיכול האב המוהלליתן למוהל אחר ע"ש וכ"כ התב"ש לעיל סימן כ"ח ס"ק י"ד דרשאי לכבד לאחר במצות מילה וכיסוי וכ"כ הפמ"ג שסועיין בשו"ת בית אפרים חלק חו"מ ובש"ת בא"ח סימן תרנ"ח ועיין בס' נחלת עזריאל בחולין דף פ"ז מה שכתב בזה: ג ואם יש ישראל גדול עיין בתשובת בית יעקב סימן ק"ד שכתב דאפילו אם התחילו אלו למול בעוד שלא היהשם גדול וכשהתחילו למול בא גדול שיודע למול מחוייבים להפסיק באמצע החיתוך ויגמור הגדול. וכתב עוד דכלהפסולים למול אם לא גמרו החיתוך רק התחילו לחתוך וגומר הכשר למול שפיר דמי ע"ש: